

Forberedt 18-12-2020
SDS Versjon 1.0

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet / stoffblandingen og av selskapet / foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Quick start
Produkt-nr.: -

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalt bruk:

Bilindustri.

Bruk som frarådes:

Dette produktet må ikke brukes til andre formål enn det som er anbefalt, uten først å søke råd hos leverandøren.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Selskapsopplysninger:

Lindemann ApS
Svalehøjvej 7
3650 Ølstykke
Denmark

Kontaktperson og mail:

sbl@lindemann.dk

Sikkerhetsdatablad er forberedt og validert av:

Mediator A/S, Centervej 2, DK-6000 Kolding. Konsulent: KN

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen på tlf.nr.: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP (1272/2008):
Aerosol 1;H222, H229
Skin Irrit. 2;H315
STOT SE ;H336
Aquatic Chronic 3;H412

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer

Signalord:

Fare

Ekstremt brannfarlig aerosol. (H222)
Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. (H229)
Irriterer huden. (H315)
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. (H336)
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. (H412)

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. (P101)
Oppbevares utilgjengelig for barn. (P102)
Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt. (P210)
Ikke spray mot åpen flamme eller andre antenningskilder (P211)
Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. (P251)
Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F. (P410 + P412)
Innhold/holder leveres i samsvar med lokale bestemmelser. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet inneholder organiske løsemidler. Gjentatt utsettelse for organiske løsemidler kan gjøre skade på sentralnervesystemet og indre organer, for eksempel lever og nyrer.

Annen merkning:

-

Annet

-

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.1./3.2. Stoffer / Stoffblandinger**

Innholdsstoff	Index-nr. / REACH-Reg. nr.	CAS-nr.	EF-nr.	CLP-klassifisering	Vkt/Vkt %	Note
Butan	601-004-00-0 / 01-2119474691-32-xxxx	106-97-8	203-448-7	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Propan	601-003-00-5 / 01-2119486944-21-xxxx	74-98-6	200-827-9	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Isobutan	601-004-00-0 / 01-2119485395-27-xxxx	75-28-5	200-857-2	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Dietyleter	603-022-00-4 / -	60-29-7	200-4647-2	Flam. Liq. 1;H224, Acute Tox. 4;H302, STOT SE 3;H336, EUH 019, EUH 066	<25	2
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	649-328-00-1 / -	64742-49-0	265-151-9	Flam. Liq. 2;H225, Asp. Tox. 1;H304, STOT SE 3;H336, Aquatic Chronic 2;H411	<20	2, 3
Isopentan	601-006-00-1 / -	78-78-4	201-142-8	Flam. Liq. 2;H225, Asp. Tox. 1;H304, STOT SE 3;H336, Aquatic Chronic 2;H411	<5	-
Karbondioksid	- / -	124-38-9	204-696-9	-	<5	1

1) Stoffet er oppført på EUs liste over grenseverdier for yrkesmessig eksponering.

2) Stoffet er et organisk løsemiddel.

3) Asp. Tox. 1;H304 er ikke relevant, på grunn av bruk som aerosoler.

Se fullstendige H-setninger under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Indånding:**

Oppsøk frisk luft.

Hold den skadelidende under observasjon.

Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Svelging:

Hvis man får sprøytetøv i munnen:

Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker.

Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Hudkontakt:

Fjern forurensede klær.

Vask huden med såpe og vann.

Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Øyekontakt:

Skylles med vann (bruk helst utstyr til øyevask) inntil irritasjonen går over. Oppsøk lege hvis symptomene ikke forsvinner.

Forbrenning:

Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.

Annen informasjon:

Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Irritative virkninger: Produktet inneholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øyekontakt eller ved innånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i at kontaktområdet blir mer utsatt for opptak av skadelige stoffer som f.eks. allergener.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Vis dette sikkerhetsdatabladet til lege eller legevakt.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke.

Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ekstremt brannfarlig aerosol.

FORSIKTIG! Aerosolbeholdere kan eksplodere.

Oppvarming vil forårsake trykkstigning i emballasjen med fare for at den skal sprenge.

Ved brann dannes det farlig røykgass.

Lukkede beholdere som utsettes for ild avkjøles med vann.

5.3. Råd for brannmannskap

Hvis det er risiko for eksponering for damper og røykgasser, skal det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel.

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8.

Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk gnistfritt verktøy og eksplosjonssikkert utstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tørk opp mindre utslipp med en klut.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 for type verneutstyr.

Se avsnitt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Se under avsnitt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr.

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon.

Røyking og bruk av åpen ild forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Produktet bør oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l.

Trykkbeholder. Beskyttes mot sollys, og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

Unngå direkte sollys.

Oppbevares i overensstemmelse med lokale brannforskrifter.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se applikasjonsavsnitt 1

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**8.1. Kontrollparametre**

Eksponeringsgrense ifølge forskrift om tiltaks- og grenseverdier nr. 1358, 2011 med endringer:

Innholdsstoff	Grenseverdi ppm / mg/m ³	Anmerking
Butan	250 / 600	-
Propan	500 / 900	-
Dietyleter	100 / 300	E
Isopentan	250 / 750	E
Karbondioksid	5000 / 9000	E

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

DNEL/PNEC-verdi:**DNEL Dietyleter**

	Arbeidstakere	Forbrukere
Innånding - Kroniske Systemiske	308 mg/m ³	54,5 mg/m ³
Innånding - Akutte Systemiske	616 mg/m ³	-
Dermal - Kroniske Systemiske	44 mg/kg bw/day	15,6 mg/kg bw/day
Oralt - Kroniske Systemiske	-	15,6 mg/kg bw/day
Oralt - Akutte Systemiske	-	15,6 mg/kg bw/day

DNEL Isopentan

	Arbeidstakere	Forbrukere
Innånding - Kroniske Systemiske	3000 mg/m ³	643 mg/m ³
Dermal - Kroniske Systemiske	432 mg/kg bw/day	214 mg/kg bw/day
Oralt - Kroniske Systemiske	-	214 mg/kg bw/day
Oralt - Akutte Systemiske	-	214 mg/kg bw/day

PNEC Dietyleter

Ferskvann	2 mg/L
Intermittent releases (Ferskvann)	1,65 mg/L
Sjøvann	0,2 mg/L
Jord	0,2 mg/L

8.2. Eksponeringskontroll

Det er ikke en eksponering scenario for dette produktet.

Egnede tiltak for eksponeringskontroll:

Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Personlig verneutstyr:**Åndedrettsvern:**

Normalt ikke påkrevet.

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern med filter A2.

Håndvern:

Bruk vernehansker av type nitrilgummi.

Vern av øyne/ansikt:

Normalt ikke påkrevet.

Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.

Hudvern:

Normalt ikke påkrevet.

Begrensning av eksponering av miljøet:

Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	
Tilstandsform:	Aerosol
Farge:	-
Lukt:	-
Luktterskel:	-
pH-verdi:	-
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	-
Startkokepunkt og kokeområde (°C):	-
Flammepunkt (°C):	-
Fordampningshastighet:	-
Antennelighet (fast stoff, gass) (°C):	-
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense (vol-%):	-
Damptrykk:	-
Damptetthet (luft=1):	-
Relativ tetthet:	-
Løselighet(er):	-
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	-
Selvantennelsestemperatur (°C):	-
Nedbrytningstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplosive egenskaper:	-
Oksidasjonsegenskaper:	-

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Ingen ved de anbefalte oppbevaringsforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Innholdsstoff	Opptaksvej	Art	Test	Resultat
Butan	Inhalering	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Propan	Inhalering	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Isobutan	Inhalering	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Dietyleter	Oral	Rotte	LD50	1200 mg/kg bw
Dietyleter	Inhalering	Mus	LC50/ 1,5 Timer	31300 ppm
Dietyleter	Dermal	Kanin	LD50	20000 mg/kg bw
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	Oral	Rotte	LD50	> 5000 mg/kg bw
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	Inhalering	Rotte	LC50/ 4 Timer	> 5610 mg/m ³ air
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	Dermal	Kanin	LD50	> 2000 mg/kg bw
Isopentan	Oral	Rotte	LD50	> 2000 mg/kg bw
Isopentan	Inhalering	Rotte	LC50/ 4 Timer	21000 ppm

Hudetsing/hudirritasjon:

Virker irriterende på huden, kan medføre rødme.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Kan virke irriterende på øyet.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

STOT — enkelteksponering:

Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsighet og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer.

STOT — gjentatt eksponering:

Langvarig eller gjentatt innånding av damp kan gi skader på sentralnervesystemet.

Aspirasjonsfare:

Basert på eksisterende data er klassifiseringen ikke oppfylt.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Innholdsstoff	Testens varighet	Art	Test	Resultat
Butan	48 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Butan	48 Timer:	Vannloppe	LC50	69,43 mg/L
Butan	48 Timer:	Alge	EC50	19,37 mg/L
Propan	48 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Propan	48 Timer:	Vannloppe	LC50	69,43 mg/L
Propan	48 Timer:	Alge	EC50	19,37 mg/L
Isobutan	48 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Isobutan	48 Timer:	Vannloppe	LC50	69,43 mg/L
Isobutan	48 Timer:	Alge	EC50	19,37 mg/L
Dietyleter	48 Timer:	Fisk	EC50	2260 mg/L
Dietyleter	48 Timer:	Alge	EC50	> 100 mg/L
Isopentan	48 Timer:	Fisk	LC50	4,26 mg/L
Isopentan	48 Timer:	Vannloppe	LC50	2,3 mg/L
Isopentan	48 Timer:	Alge	EC50	1,6 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Innholdsstoff	Nedbrytning i vannmiljøet	Test	Resultat
Butan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Propan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Isobutan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Isopentan	Ja	OECD Guideline 301 F	28 Dager: 71,43%

12.3.

Bioakkumuleringsevne

Innholdsstoff	Bioakkumulasjons potensial	LogPow
Butan	Nei	2,8
Propan	Nei	2,8
Isobutan	Nei	2,8
Dietyleter	Nei	1,05
Isopentan	Ja	4

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB vurdering

Blandingens tilfredsstillende ikke kriteriene for PBT eller vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Dette produktet er omfattet av regelverket om farlig avfall.

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.

Avfallskode-EAL	Beskrivelse	Norsk avfallsstoffnumm
16 05 04	Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer	7055

Særlig merking:

-

Forurennet emballasje:

Tom emballasje og rester skal leveres til den kommunale avfallsordningen for farlig avfall.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Produktet dekkes av reglene for transport av farlig gods.

14.1 -14.4.**ADR**

FN-nummer:	FN-forsendelsesnavn	Transportfareklasse(r)	Emballasjegrupper
1950	AEROSOLBEHOLDERE	2.1	-

IMDG

14.1. UN number or ID	14.2. UN proper shipping name	14.3. Transport hazard class(es)	14.4. Packing group
1950	AEROSOLS	2.1	-

14.5. Miljøfare

-

14.6. Særskilte forholdsregler for brukeren

-

14.7. Transporteres i løs form i henhold til tillegg II av MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****Kilder:**

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europæisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften) med endringer.

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), 16.06.2012 nr. 622, med endringer.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06.2004 nr. 930, med endringer.

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) 06.12.2011 nr. 1358 med endringer.

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning 06.12.2011 nr. 1355 med endringer.

Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk [brannfarligvareloven] Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk [brannfarligvareloven] (LOV-1971-05-21-47).

Annen merkning:

-

Anvendelsesbegrensninger:

Unge under 18 år må ikke handelsmessig utsettes eller anvende produktet. Unge over 15 år er dog unntatt denne regel, hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Vær oppmerksom på arbeidsrestriksjoner for gravide og ammende kvinner.

Krav om særlig utdanning:

-

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Utarbeidet etter av EU forordninga 1907/2006 (REACH)

Annen informasjon:**Kilder:**

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006/EF (REACH).

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP).

EU forordning nr. 276/2010

Direktiv 2000/532/EF

ECHA – Det europeiske kjemikaliebyrået.

Fullstendig tekst for H-setninger som det refereres til i avsnitt 2+3:

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H224	Ekstremt brannfarlig væske og damp.
H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H336	Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008:

Aerosol 1;H222, H229	Sakkyndig skjønn
Skin Irrit. 2;H315	Beregningsmetode
STOT SE ;H336	Beregningsmetode
Aquatic Chronic 3;H412	Beregningsmetode

Forkortelser og akronymer brukt i sikkerhetsdatabladet:

REACH: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier.

CLP: Forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger; forordning (EF) nr. 1272/2008.

CAS-nummer: Identifikasjonsnummer som er gitt et stoff i Chemical Abstracts Service.

EF-nummer: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Avledet nivå uten virkning.

PNEC: Beregnet null-effekt-konsentrasjon.

STOT: Giftvirkning på bestemte organer.

LD50: Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose).

LC50: Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon.

EC50: Den konsentrasjon som gir 50% effekt på en bestemt parameter (feks. vekst) i en toksisitetstest

PBT: Persistent, bioakkumulerende og giftig stoff.

vPvB: Svært persistent og svært bioakkumulerende.

NOEC: Den høyest testede konsentrasjonen hvor en studie ikke har observert en statistisk signifikant effekt i eksponert populasjon sammenlignet med en passende kontrollgruppe.

NOAEL: Den høyest testede dosen eller det høyest testede eksponeringsnivået hvor det ikke forekommer statistisk signifikant økning i forekomsten eller alvorlighetsgraden av bivirkningene mellom den eksponerte befolkningen og en passende kontrollgruppe. Enkelte effekter kan oppstå på dette nivået, men de oppfattes ikke som skadelige eller forløpere for skadelige effekter.

Annet:

Opplysningene i dette sikkerhetsbladets gjelder kun produktet nevnt i avsnitt 1 og er ikke nødvendigvis gjeldende ved bruk sammen med andre produkter.

Endringer er blitt gjort i følgende avsnitt:

-

Dette databladet erstatter versjon:

-